

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Stosunki polsko-niemieckie na przestrzeni wieków. 1000 lat wrogości czy kooperacji?

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Studia o Polsce		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -		Kod zajęć 31SOPS.1400000PW.16402.24
Jednostka organizacyjna Collegium Polonicum w Słubicach		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Fakultatywny
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty do wyboru
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Dominik Pick	
Prowadzący zajęcia	Dominik Pick	
Okres Przedmioty do wyboru - semestr zimowy	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z najważniejszymi wspólnymi wydarzeniami historycznymi łączącymi Polskę i Niemcy.
C2	Zrozumienie przez studentów czym jest pamięć historyczna oraz na czym polegają różnice w pamięci historycznej pomiędzy różnymi narodami.
C3	Wzmacnianie umiejętności krytycznego myślenia oraz analizy tekstów źródłowych i naukowych.

Wymagania wstępne

Brak. Fakultet otwarty dla wszystkich chętnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze wydarzenia historyczne łączące Polskę i Niemcy.	SOP_K1_W02, SOP_K1_W09	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
W2	rozumie czym jest pamięć historyczna oraz na czym polegają różnice w pamięci historycznej pomiędzy różnymi narodami.	SOP_K1_W02, SOP_K1_W06, SOP_K1_W09	Prezentacja multimedialna, Wypowiedź ustna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować teksty źródłowe i naukowe w języku polskim posługując się myśleniem krytycznym.	SOP_K1_U04, SOP_K1_U07, SOP_K1_U10	Wypowiedź ustna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	potrafi prowadzić dyskusję na zajęciach na podstawie przeczytanego i przygotowanego wcześniej tekstu oraz na podstawie tekstu lub filmu prezentowanego na zajęciach.	SOP_K1_K01, SOP_K1_K02	Wypowiedź ustna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Początki: stosunki polsko-niemieckie w okresie średniowiecza i czasów nowożytnych. Wprowadzenie koncepcji miejsc pamięci oraz terminu pamięć historyczna. Omawiane zagadnienia: zjazd w Gnieźnie, małżeństwa dynastyczne polsko-niemieckie, Hanza, Zakon Krzyżacki i bitwa pod Grunwaldem wraz z analizą obrazu Jana Matejki, powstanie Prus i ich stosunki z Rzeczpospolitą Obojga Narodów. Zapoznanie się z głównymi postaciami historycznymi łączącymi oba narody: św. Wojciech, Mikołaj Kopernik, Róża Luksemburg, Goethe i Mickiewicz.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia
2.	Stereotypy długiego trwania. Znaczenie rozbiorów dla stosunków polsko-niemieckich wraz z odwołaniem do aktualnych debat historycznych i politycznych. Omówienie zagadnień: rola Prus w rozbiorach Polski, polityka pruska na ziemiach polskich na tle polityki innych państw zaborczych, polityka germanizacji, Kulturkampf, Polacy w armii austriackiej i niemieckiej, odzyskanie niepodległości w 1918 r.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Krótki wiek XX. Znaczenie wydarzeń z najnowszej historii Polski dla debat politycznych w Polsce i w Niemczech. Omówienie zagadnień: II wojna światowa i jej wpływ na obecne stosunki polsko-niemieckie, działania na rzecz pojednania po 1945 r., wizyta W. Brandta w Warszawie, rozmowy 2+4 i zjednoczenie Niemiec a sprawa granicy polsko-niemieckiej, Niemcy adwokatem Polski w drodze do NATO i UE.	W1, W2, U1, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Praca w grupach, Metoda odwróconej klasy (flipped classroom)

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Warunkiem zaliczenia jest aktywny udział w zajęciach i wypowiedzi ustne uczących się, a także przygotowanie jednej prezentacji multimedialnej na temat uzgodniony z prowadzącym.

Literatura

Obowiązkowa

1. Podręcznik szkolny "Europa. Nasza historia", WSiP, tomy 4-8, 2016-2020.
2. Pomocnik historyczny. Polacy i Niemcy. Tysiąc lat sąsiedztwa, Polityka, 2018.

Dodatkowa

1. D.Bingen, Polityka Republiki Bońskiej wobec Polski : od Adenauera do Kohla 1949-1991, Kraków 1997.
2. J. Krasuski, Historia Niemiec, Ossolineum 2004.
3. Polsko-niemieckie miejsca pamięci, tom 1-4 (wybrane teksty).
4. H. Samsonowicz i in., Historia Polski, tom 1 i 2, Warszawa 2007.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	15
Czytanie wskazanej literatury	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 85
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOP_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych
SOP_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i podjęcia dialogu z ekspertami w celu jej pogłębienia i samodzielnego rozwiązywania problemu
SOP_K1_U04	Absolwent/ka potrafi zastosować umiejętności badawcze i praktyczne pozwalające na formułowanie, analizę i rozwiązywanie typowych problemów z zakresu literaturoznawstwa i historii Polski, właściwy dobór metod, narzędzi i źródeł informacji oraz opracowanie, prezentację i wdrożenie wyników badań
SOP_K1_U07	Absolwent/ka potrafi merytorycznie argumentować z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułować na tej podstawie wnioski oraz tworzyć syntetyczne podsumowania w języku polskim lub innym znanym języku
SOP_K1_U10	Absolwent/ka potrafi przedstawić po polsku, w postaci swobodnej wypowiedzi ustnej lub prezentacji z wykorzystaniem technik multimedialnych, treści naukowe zdobyte podczas samodzielnej lektury źródeł literackich w języku polskim lub innym znanym języku
SOP_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty i zjawiska dotyczące periodyzacji literatury polskiej i historii Polski
SOP_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu nauk humanistycznych, powiązania i zależności między różnymi teoriami i dyscyplinami naukowymi (takimi jak wiedza o literaturze, historii i języku polskim, nauce o sztuce)
SOP_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie realia społeczne, geograficzne oraz procesy historyczne zachodzące w Polsce